

Seminář č. 2:

Prameny sekundárního práva EU

I. Prameny sekundárního práva – přehled a charakteristika

Článek 288 SFEU (bývalý článek 249 Smlouvy o ES)

Pro výkon pravomocí Unie přijímají orgány nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska.

Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.

Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu. Pokud jsou v něm uvedeni ti, jimž je určeno, je závazné pouze pro ně.

Doporučení a stanoviska nejsou závazná.

Uvedené ustanovení charakterizuje prameny sekundárního práva EU. Další ustanovení Smluv potom stanoví oblasti, v nichž EU disponuje legislativní pravomocí. Jiná ustanovení pak specifikují legislativní postupy vedoucí k přijetí takových předpisů.

1a) základní charakteristika nařízení

je přijímáno zpravidla tam, kde je nezbytná jednotná úprava v celé EU z těchto důvodů:

- předmětem úpravy jsou právní vztahy na úrovni unijní - proto nemohou být upraveny vnitrostátně (zejména oblasti s výlučnou pravomocí EU, ale i další - např. sociální zabezpečení migrujících osob, procesní věci v oblasti civilní justice vyžadující mezistátní úpravu - Brusel I, II),
- unifikace vnitrostátních úprav cestou jejich nahrazení nařízením (zjevná unifikace, např. Řím I, II).

Ukázka nařízení

Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 61 písm. c) a čl. 67 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Společenství si stanovilo cíl udržovat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. Za účelem postupného vytvoření takového prostoru by Společenství mělo schválit mimo jiné i nástroje týkající se soudní spolupráce v civilních věcech, které jsou nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu.

... (vynecháno)

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 1

1. Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na věci daňové, celní a správní.

2. Toto nařízení se nevztahuje na

- a) věci osobního stavu, způsobilosti fyzické osoby k právům a právním úkonům, majetkové vztahy mezi manželi a dědění, včetně dědění ze závěti;
- b) konkursy, vyrovnání a podobná řízení;
- c) sociální zabezpečení;
- d) rozhodčí řízení.

3. Pro účely tohoto nařízení se "členským státem" rozumějí členské státy s výjimkou Dánska.

KAPITOLA II

PŘÍSLUŠNOST

Oddíl 1

Obecná ustanovení

Článek 2

1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.

2. Na osoby, které nejsou státními příslušníky členského státu, v němž mají bydliště, se použijí pravidla pro určení příslušnosti, která se použijí pro jeho vlastní státní příslušníky.

Článek 3

1. Osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.

2. Na tyto osoby nelze použít zejména pravidla pro určení příslušnosti uvedená v příloze 1.

Článek 4

1. Nemá-li žalovaný bydliště na území některého členského státu, určuje se příslušnost soudů každého členského státu podle jeho vlastních právních předpisů, s výhradou článků 22 a 23.

2. Proti takovému žalovanému se každá osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může v tomto státě odvolávat bez ohledu na svou státní příslušnost na

pravidla pro určení příslušnosti platná v tomto státě, zejména na pravidla uvedená v příloze I, stejným způsobem jako jeho vlastní státní příslušníci.

... (vynecháno)

KAPITOLA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 73

Nejpozději do pěti let po vstupu tohoto nařízení v platnost předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování tohoto nařízení. V případě potřeby se ke zprávě přiloží návrhy na jeho změny.

Článek 74

1. Členské státy oznámí Komisi znění úprav seznamů uvedených v přílohách I až IV. Komise v tomto smyslu dotyčné přílohy upraví.
2. Aktualizace nebo technické úpravy standardních formulářů uvedených v přílohách V a VI se přijímají poradním postupem podle čl. 75 odst. 2.

Článek 75

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.
3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 76

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. března 2002.

Toto nařízení je **závazné v celém rozsahu a přímo použitelné** v členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 22. prosince 2000.

Za Radu

předseda

C. Pierret

2. základní charakteristika směrnice

používá se zpravidla tam, kde pravomoc EU ponechává právní úpravu dané oblasti vnitrostátnímu právu - nástroj pro ovlivnění obsahu vnitrostátního práva ve směru unijních zásad:

- sblížování obsahu vnitrostátních pravidel, někdy téměř (skrytá) unifikace,
- vytváření minimálního (evropského) standardu vnitrostátní úpravy

2a) Ukázka směrnice

Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise [1],

ve spolupráci s Evropským parlamentem [2],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru [3],

vzhledem k tomu, že je nezbytné přijmout opatření s cílem postupného vytvoření vnitřního trhu do 31. prosince 1992; že vnitřní trh tvoří oblast bez vnitřních hranic, ve které se volně pohybuje zboží, osoby, služby a kapitál;

vzhledem k tomu, že právní předpisy členských států týkající se podmínek smlouvy mezi prodávajícím zbožím nebo poskytovatelem služeb na jedné straně a jejich spotřebitelem na straně druhé vykazují četné rozdíly a v důsledku toho se jednotlivé vnitrostátní trhy pro prodej zboží a poskytování služeb spotřebitelům od sebe liší, a že může dojít k narušení hospodářské soutěže mezi prodávajícími a poskytovateli služeb, zvláště prodávající-li a poskytující-li služby v jiných členských státech;

vzhledem k tomu, že zejména právní předpisy členských států týkající se nepřiměřených podmínek ve spotřebitelských smlouvách vykazují výrazné rozdíly;

vzhledem k tomu, že odpovědností členských států je zajištění toho, aby smlouvy uzavírané se spotřebiteli neobsahovaly nepřiměřené podmínky;

... (vynecháno)

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. **Účelem** této směrnice je **sblížit právní a správní předpisy členských států** týkající se nepřiměřených podmínek ve smlouvách uzavíraných mezi prodávajícím zbožím nebo poskytovatelem služeb a spotřebitelem.

2. Smluvní podmínky, které odrážejí závazná právní a správní ustanovení a ustanovení nebo zásady mezinárodních úmluv, jejichž stranami jsou členské státy nebo Společenství, zejména v oblasti dopravy, nejsou předmětem ustanovení této směrnice.

Článek 2

Pro účely této směrnice se rozumí:

a) "nepřiměřenými podmínkami" smluvní podmínky vymezené v článku 3;

b) "spotřebitelem" fyzická osoba, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná pro účely, které nespádají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání;

... (vynecháno)

Článek 3

1. Smluvní podmínka, která nebyla individuálně sjednána, je považována za nepřiměřenou, jestliže v rozporu s požadavkem přiměřenosti způsobuje významnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, které vyplývají z dané smlouvy, v neprospěch spotřebitele.

... (vynecháno)

Článek 6

1. **Členské státy stanoví**, že nepřiměřené podmínky použité ve smlouvě uzavřené prodávajícím nebo poskytovatelem se spotřebitelem nejsou podle jejich vnitrostátních

právních předpisů pro spotřebitele závazné a že smlouva zůstává pro strany závaznou za stejných podmínek, může-li nadále existovat bez dotyčných nepřiměřených podmínek.

2. Členské státy přijmou nezbytná opatření pro zajištění toho, aby spotřebitel neztratil ochranu, kterou mu poskytuje tato směrnice, proto, že si zvolil právní předpisy třetí země jako právní předpisy vztahující se na smlouvu, jestliže smlouva úzce souvisí s územím členských států.

Článek 7

1. Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů a konkurentů existovaly přiměřené a účinné prostředky zabráňující dalšímu používání nepřiměřených podmínek ve smlouvách, které uzavírají prodávající nebo poskytovatelé se spotřebiteli.

2. Prostředky uvedené v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení, podle nichž osoby nebo organizace, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na ochraně spotřebitelů, mohou požádat v souladu s vnitrostátními právními předpisy soud nebo příslušné správní orgány o rozhodnutí, zda smluvní podmínky sepsané pro obecné použití jsou nepřiměřené, aby tak mohly použít vhodné a účinné prostředky k zabránění dalšímu použití takových podmínek.

... (vynecháno)

Článek 8

Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení slučitelná se Smlouvou v oblasti působnosti této směrnice, aby zajistily nejvyšší stupeň ochrany spotřebitele. (**MINIMÁLNÍ STANDARD HARMONIZACE**)

... (vynecháno)

Článek 10

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. prosince 1994. Neprodleně o nich uvědomí Komisi. (IMPLEMENTAČNÍ LHŮTA)

Tato ustanovení jsou použitelná pro všechny smlouvy uzavřené po 31. prosinci 1994.

2. Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 11

Tato směrnice je určena členským státům.

V Lucemburku dne 5. dubna 1993.

Za Radu

předseda

N. Helveg Petersen

3. Ukázka implementace směrnice

Právní předpis, který měl být implementován (ukázka implementace – viz. níže) - směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích

... (vynecháno)

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Oblast působnosti

Tato směrnice se vztahuje na veškeré platby, které jsou úhradou za obchodní transakce.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. "obchodní transakcí" transakce mezi podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci, která vede k dodání zboží nebo poskytnutí služeb za úplatu,

"orgánem veřejné moci" jakýkoli smluvní orgán nebo subjekt, jak je definován směrnicemi o veřejných zakázkách (92/50/EHS [9], 93/36/EHS [10], 93/37/EHS [11] a 93/38/EHS [12],

"podnikem" jakákoli organizace, která provozuje nezávislou hospodářskou nebo odbornou činnost, i když je prováděna jedinou osobou;

2. "opožděnou platbou" překročení smluvní nebo zákonné platební lhůty;

3. "výhradou vlastnictví" smluvní dohoda, na jejímž základě si prodávající ponechává vlastnické právo ke zboží až do úplného zaplacení kupní ceny;

4. "úrokovou sazbou používanou Evropskou centrální bankou pro hlavní refinanční operace" úroková sazba používaná v případě nabídkových řízení s pevnou úrokovou sazbou. V případě, že hlavní refinanční operace proběhla podle pravidel pro nabídkové řízení s proměnlivou úrokovou sazbou, je výslednou sazbou marginální úroková sazba dosažená v tomto nabídkovém řízení. Toto platí v případě aukcí s jedinou sazbou i v případě aukcí s vícenásobnou sazbou;

5. "exekučním titulem" jakékoli rozhodnutí, rozsudek, příkaz nebo platební rozkaz vydaný soudem nebo jiným příslušným orgánem, ať již k okamžité úhradě nebo platbě na splátky, který umožňuje věřiteli uplatnit svou pohledávku vůči dlužníkovi prostřednictvím výkonu rozhodnutí; zahrnuje rozhodnutí, rozsudek, příkaz nebo platební rozkaz, který je předběžně vykonatelný, a zůstává vykonatelný, i pokud proti němu dlužník uplatní opravný prostředek.

Článek 3

Úrok z prodlení v případě opožděné platby

1. Členské státy zajistí, že

a) úrok z prodlení podle písmene d) se stává splatným dnem následujícím po dni splatnosti nebo po uplynutí platební lhůty, které jsou stanoveny ve smlouvě;

b) jestliže den splatnosti ani platební lhůta nejsou ve smlouvě stanoveny, stává se úrok z prodlení splatným automaticky bez nutnosti upomínky:

i) 30 dnů po dni, kdy dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby, nebo

ii) jestliže není datum obdržení faktury nebo jiného rovnocenného dokumentu vyzývajícího k provedení platby jednoznačné, 30 dnů po dni obdržení zboží nebo služeb, nebo

iii) jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve než zboží nebo služby, 30 dnů po obdržení zboží nebo služeb, nebo

iv) jestliže přejímka nebo prohlídka zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží nebo služby byly dodány v souladu se smlouvou, jsou prováděny podle zákona nebo smlouvy a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve anebo v den, kdy probíhá přejímka nebo prohlídka, 30 dnů po dni přejímky nebo prohlídky;

c) věřitel má právo na úrok z prodlení, pokud

i) splnil své smluvní a zákonné povinnosti a

ii) neobdržel splatnou částku včas, s výjimkou případu, kdy za takové prodlení není dlužník odpovědný;

d) výše úroku z prodlení v případě opožděné platby ("zákonná sazba"), kterou je dlužník povinen zaplatit, je součtem úrokové sazby pro hlavní refinanční operace použité Evropskou centrální bankou během její poslední hlavní refinanční operace, provedené před prvním kalendářním dnem daného pololetí ("referenční sazba") a nejméně sedmi procentních bodů ("navýšení"), pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. V členských státech, které se neúčastní třetí etapy hospodářské a měnové unie, odpovídá tato referenční sazba rovnocenné úrokové sazbě stanovené jejich centrální bankou. V obou případech se referenční sazba platná první kalendářní den daného pololetí použije na období následujících šesti měsíců;

e) kromě případů, kdy dlužník není za prodlení odpovědný, je věřitel oprávněn požadovat na dlužníkovi přiměřenou náhradu za veškeré náklady spojené s vymáháním, které mu v souvislosti s opožděnou platbou dlužníka vznikly. Tato náhrada nákladů musí ve vztahu k dluhu v daném případě dodržovat zásady průhlednosti a přiměřenosti. Při dodržení výše uvedených zásad mohou členské státy, pokud jde o náhradu nákladů vymáhání, stanovit pro různé výše dluhu pevnou maximální částku.

2. Pro některé kategorie smluv definovaných vnitrostátním právem mohou členské státy stanovit lhůtu nejvýše 60 dnů, po jejímž uplynutí se úrok z prodlení stává splatným, za předpokladu, že smluvním stranám zamezí v překročení této lhůty nebo stanoví závaznou úrokovou sazbu úroku z prodlení, která výrazně překračuje zákonnou sazbu.

3. Členské státy stanoví, že dohoda o dni splatnosti nebo o důsledcích opožděné platby, která není v souladu s odst. 1 písm. b) až d) a odstavcem 2, není vymahatelná nebo zakládá nárok na náhradu škody, jestliže při zvážení všech okolností případu, včetně poctivých obchodních zvyklostí a povahy zboží, je tato dohoda výrazně v neprospěch věřitele. Při určení, zda se jedná o dohodu výrazně v neprospěch věřitele, bude mimo jiné vzato v úvahu, zda má dlužník objektivní důvody odchýlit se od odst. 1 písm. b) až d) a odstavce 2. Je-li taková dohoda shledána hrubě nespravedlivou, použijí se zákonná ustanovení, pokud vnitrostátní soud nestanoví jiné podmínky, které jsou spravedlivé.

Implementace do vnitrostátního práva - § 369a zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku stanoví...

(1) Ve vztahu mezi podnikateli nebo ve vztahu mezi podnikateli a veřejnoprávními korporacemi nebo podnikateli a státními příspěvkovými organizacemi, jehož předmětem je úplatná dodávka zboží nebo služeb, vzniká věřiteli právo na úrok z prodlení stanovený předpisy práva občanského (§ 369) dnem následujícím po dni splatnosti nebo po uplynutí lhůty k placení ceny dodávky stanovenými smlouvou, jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 3.

(2) Není-li den nebo lhůta splatnosti ceny dodávky stanovena smlouvou, vznikne právo na úrok z prodlení, aniž je zapotřebí výzvy k plnění,

a) uplynutím 30 dnů ode dne, kdy dlužník obdržel fakturu nebo obdobnou žádost o zaplacení,

b) není-li možno určit den obdržení faktury nebo obdobné žádosti o zaplacení, uplynutím 30 dnů od obdržení zboží nebo služby,

c) obdrží-li dlužník fakturu nebo obdobnou žádost o zaplacení dříve než zboží nebo služby, uplynutím 30 dnů od obdržení zboží nebo služby, nebo

d) jestliže zákon nebo smlouva ukládá převzetí nebo ověření shody zboží nebo služby se smlouvou a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo obdobnou žádost o zaplacení před nebo při převzetí nebo před nebo při ověření shody, uplynutím 30 dnů po tomto pozdějším datu.

(3) Věřitel má právo požadovat úroky z prodlení jenom v míře, v jaké splnil své zákonné a smluvní povinnosti a jestliže neobdržel dlužnou částku v době její splatnosti, ledaže dlužník není odpovědný za prodlení.

(4) Dohoda stran odchýlná od odstavců 2 a 3 a dohoda o výši úroku odchýlná od výše stanovené předpisy práva občanského (§ 369), která je i s ohledem na konkrétní okolnosti případu, praxi zavedenou mezi stranami a na obchodní zvyklosti zřejmě zneužívající ve vztahu k věřiteli, je neplatná. Jestliže soud zjistí, že dohoda podle věty první je zneužívající a neexistuje objektivní důvod pro úpravu ve smlouvě odchýlnou od odstavců 2 a 3 nebo o odchýlné výši úroku, použijí se odstavce 2 a 3 a výše úroku stanovená předpisy obecného občanského práva; právo na náhradu škody podle § 369 odst. 2 není dotčeno.

... (vynecháno)

Úkol č. 1.

Identifikujte následující předpis a rozhodněte, zda se jedná o nařízení či směrnici. Své rozhodnutí odůvodněte!

Právní předpis č. 1 o záznamovém zařízení v silniční dopravě

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

(vynecháno)...

PŘIJALA TENTO PŘEDPIS:

KAPITOLA I

Zásady a oblast působnosti

Článek 1

Záznamové zařízení ve smyslu tohoto *předpisu* musí s ohledem na svou konstrukci, montáž, užívání a zkoušení vyhovovat požadavkům tohoto *předpisu* včetně příloh I a II.

Článek 2

Pro účely tohoto *předpisu* platí definice stanovené v článku 1 *předpisu (EHS) č. XX*.

Článek 3

1. Záznamové zařízení musí být zabudováno a užíváno ve vozidlech, která jsou registrována v členském státě a používána pro silniční přepravu cestujících nebo zboží, s výjimkou vozidel uvedených v článku 4 a v čl. 14 odst. 1 *předpisu (EHS) č. XX*.

2. Členské státy mohou z působnosti tohoto předpisu vyjmout vozidla uvedená v čl. 13 odst. 1 *předpisu (EHS) č. XX*. Členské státy uvědomí Komisi o všech výjimkách udělených podle tohoto odstavce.

3. Členské státy mohou po zmocnění Komisí vyjmout z působnosti tohoto *předpisu* vozidla užívaná pro přepravu uvedenou v čl. 13 odst. 2 *předpisu (EHS) č. XX*. Mohou v naléhavých případech dočasně vyjmout z působnosti tohoto *předpisu* na dobu nepřesahující 30 dní, což musí neprodleně oznámit Komisi. Komise oznámí ostatním členským státům všechny výjimky udělené podle tohoto odstavce.

4. V oblasti vnitrostátní přepravy mohou členské státy požadovat zabudování a užívání záznamového zařízení v souladu s tímto *předpisem* pro všechna vozidla, pro která nejsou zabudování a užívání požadovány podle odstavce 1.

(vynecháno)...

KAPITOLA IV

Používání zařízení

Článek 13

Zaměstnavatel a řidiči odpovídají za správné fungování a používání zařízení.

Článek 14

1. Zaměstnavatel vydá řidičům dostatečný počet záznamových listů s ohledem na individuální povahu těchto listů, na dobu trvání přepravy a na nutnost nahradit listy poškozené nebo odebrané kontrolorem. Zaměstnavatel smí vydat řidičům pouze listy schváleného vzoru vhodné pro použití v zařízení zabudovaném ve vozidle.

2. Podnik uchovává záznamové listy v řádném stavu nejméně jeden rok po jejich použití a na žádost dotyčného řidiče mu vydá jejich kopie. Listy musí být předloženy nebo vydány na žádost kontrolora.

(vynecháno)...

KAPITOLA V

Závěrečná ustanovení

(vynecháno)...

Článek 19

1. Členské státy přijmou včas po konzultaci s Komisí právní a správní předpisy nezbytné pro provedení tohoto *předpisu*.

Tyto předpisy musí mimo jiné zahrnovat organizaci, postupy a prostředky pro kontrolu dodržování tohoto *předpisu*, jakož i sankce v případě jeho porušení.

2. Členské státy si poskytují vzájemnou pomoc při uplatňování tohoto *předpisu* a kontrole jeho dodržování.

3. V rámci této vzájemné pomoci si příslušné orgány členských států pravidelně zasílají veškeré dostupné informace týkající se

- porušování tohoto *předpisu* nerezidenty těchto států a sankcí uložených za taková porušení,
- sankcí uložených členským státem rezidentům za taková porušení spáchaná na území jiných členských států.

(vynecháno)...

Článek 21

Tento předpis vstupuje v platnost dnem 29. září 1986.

(vynecháno)...

V Bruselu dne 20. prosince 1985.

Za Radu

předseda

R. Krieps

Úkol č. 2

Odpovězte na následující otázky!

1. Které orgány a jakými postupy směrnice a nařízení mohou přijímat?
2. Jakým způsobem a ve které sbírce dochází k vyhlášení nařízení a směrnic?
3. V jakých jazycích jsou směrnice a nařízení vyhlášovány?
4. Srovnajte nařízení a směrnice s českými právní předpisy a uveďte, které z nich by mohly být jejich ekvivalentem (pokud to lze).
5. Co se rozumí *obecnou působností* nařízení?
6. Co znamená, že nařízení je *přímo použitelné*?
7. Jsou také směrnice *přímo použitelné*?
8. Může jednotlivec směrnicí porušit a případně být následně za toto porušení sankcionován?
9. Proč je v případě směrnice tvrzení, že *stanoví cíl, jehož má být dosaženo* ne zcela výstižné?
10. Jaký je rozdíl mezi implementací a transpozicí?
11. Kdy členský stát splní svou povinnost směrnicí provést? Postačí i interní pokyn v rámci hierarchického uspořádání státních orgánů k jejímu provádění nebo musí být vždy provedena formou obecně závazného předpisu?
12. Jaké účinky má směrnice vůči členskému státu **před** uplynutím její implementační doby?
13. Mohou se členské státy odchýlit od standardu předvídaného směrnicí?
14. Kdo dohlíží nad správnou implementací směrnic a jakým způsobem získává tento orgán relevantní informace?
15. Co může být důsledkem neprovedení směrnice řádně a včas?